

ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ,
ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΕ.Κ.Ε.Σ. ΗΠΕΙΡΟΥ

ΤΗΛΕΔΙΗΜΕΡΙΔΑ

«ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ:
Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»

**«Διαπολιτισμική & Συμπεριληπτική Εκπαίδευση:
Δύο Σύγχρονες Προτάσεις στην Εκπαιδευτική Πράξη»**

Χρήστος Κώτσης

ΠΕ 79.01 Μουσικής Επιστήμης,

Υποψ. ΜEd Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης

Στόχος Εισήγησης

Περιγραφή Στόχου

Παρουσίαση δύο συγχρόνων προτάσεων στην εκπαιδευτική πράξη, της διαπολιτισμικής και της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης, με κοινό στόχο τη διαχείριση της διαφορετικότητας στη σχολική τάξη, καθώς και διατύπωση των προϋποθέσεων για την εφαρμογή τους στη σχολική πραγματικότητα.

Δομή Εισήγησης

Κεφάλαια

- 1 • Το Ζήτημα της Διαχείρισης της Διαφορετικότητας στη Σχολική Τάξη
- 2 • Ιστορική Αναδρομική Σχολικών Πρακτικών
- 3 • Η Διαπολιτισμική Εκπαίδευση
- 4 • Η Συμπεριληπτική Εκπαίδευση
- 5 • Προϋποθέσεις για την Εφαρμογή των Πρακτικών Διαπολιτισμικής και Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης
- 6 • Συμπεράσματα

1.

Το Ζήτημα της Διαχείρισης της Διαφορετικότητας στη Σχολική Τάξη

Παρουσίαση του Ζητήματος

➤ Διαφορετικότητα:

Η διαφορετικότητα των μαθητών αποτελεί ένα από τα βασικά ζητήματα που καλείται να διαχειριστεί το σύγχρονο σχολείο, καίριο για την ένταξη και την εξέλιξή τους στο εκπαιδευτικό περιβάλλον. Λόγω της μετανάστευσης, δεν υφίσταται πλέον εθνική ομοιογένεια και η διαφορετικότητα αποτελεί γεγονός (Δρεπτάκης, 2001). Η πρόκληση έγκειται στην διαχείριση της διαφορετικότητας αυτής προς όφελος του συνόλου (Foulin & Mouchon, 2000).

➤ Αιτίες:

Κοινωνικές, πολιτικές, πολιτισμικές, ιστορικές, γλωσσικές, θρησκευτικές, οικονομικές, νοητικές, παθολογικές.

2.

Ιστορική Αναδρομική Σχολικών Πρακτικών

Θεωρίες και Μοντέλα Διαχείρισης της Διαφορετικότητας

➤ Αφομοίωση

Θεωρία κατά την οποία οι μαθητές, ανεξαρτήτως εθνικής προέλευσης, διαμέσου της εκμάθησης της γλώσσας και του πολιτισμού υποδοχής (Παλαιολόγου, 2003) ακολουθούν κοινή παιδεία, γλώσσα και κουλτούρα με τους ημεδαπούς μαθητές, προκειμένου να ενταχθούν στην κοινωνία.

➤ Ενσωμάτωση

Το μοντέλο αυτό δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να διατηρήσουν μια διαφορετική κουλτούρα και ταυτότητα, χωρίς όμως να προβλέπονται σημαντικές αλλαγές ως προς το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της χώρας υποδοχής, το οποίο καλούνται να ακολουθήσουν.

➤ Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση

Σύγχρονο εκπαιδευτικό μοντέλο, κατά το οποίο στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό η μάθηση για άλλους πολιτισμούς, με κυρίαρχη όμως πάντα την τοπική κουλτούρα.

3.

Η Διαπολιτισμική Εκπαίδευση

Μια Σύγχρονη Εκπαιδευτική Πρόταση

- Όπως αναφέρει ο Earl Bradford (2009), «η διαπολιτισμική Εκπαίδευση είναι μια ιδέα, ένα εκπαιδευτικό μεταρρυθμιστικό κίνημα και μια διαδικασία με κύριο στόχο την αλλαγή της διάρθρωσης των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, έτσι ώστε οι μαθητές και οι σπουδαστές που είναι μέλη ποικίλων φυλετικών, εθνοτικών, γλωσσικών και πολιτιστικών ομάδων να έχουν ίσες ευκαιρίες στο να επιτύχουν ακαδημαϊκά στο σχολείο».
- Σύμφωνα με τον Νόμο 2413/1996, ορίζεται ότι: «Έκκοπός της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης είναι η οργάνωση και η λειτουργία σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την παροχή εκπαίδευσης σε νέους με εκπαιδευτικές, κοινωνικές, πολιτιστικές ή μορφωτικές ιδιαιτερότητες».
- Σύμφωνα με τη Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Πολιτισμού και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (1994), «στις δραστηριότητες της διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης περιλαμβάνονται η προώθηση της μελέτης διαφόρων πολιτισμών, της δομής και της εξέλιξής τους, η ανάπτυξη της ικανότητας διαφορετικών ομάδων να επικοινωνούν μεταξύ τους και η ανάπτυξη της ικανότητας εμβάθυνσης στις πολιτισμικές διαφορές».

4.

Η Συμπεριληπτική Εκπαίδευση

Μια Σύγχρονη Εκπαιδευτική Πρόταση

- Με τον όρο συμπερίληψη (inclusion) αναφερόμαστε στην προσπάθεια για συνύπαρξη και συνδιδασκαλία των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες με τους μαθητές τυπικής ανάπτυξης, σε γενικά σχολεία όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης, και στις συνηθισμένες σχολικές τάξεις (Smith, Polloway, Patton & Dowdy, 1998).
- Είναι μια εξέλιξη της πρακτικής της ένταξης, η οποία διαχώριζε αισθητά τους μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες από τους μαθητές τυπικής ανάπτυξης και ταυτιζόταν περισσότερο με το στοιχείο της διαφοροποίησης (Στασινός, 2016).
- Πιο συγκεκριμένα, ο όρος inclusion περιγράφει τη διαδικασία όπου το σχολείο προσπαθεί να ανταποκριθεί σε όλους τους μαθητές ξεχωριστά και εξατομικευμένα, με το να αναθεωρεί την οργάνωση και παροχή του αναλυτικού προγράμματος (Sebba & Ainscow, 1996).

5.

Προϋποθέσεις για την Εφαρμογή των Πρακτικών Διαπολιτισμικής και Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης

Αντικείμενο του Προγράμματος

- Υιοθέτηση και καλλιέργεια από την κοινωνία, τους πολιτικούς ιθύνοντες και το θεσμικό πλαίσιο των πρακτικών της διαπολιτισμικής και συμπεριληπτικής εκπαίδευσης
- Κατάλληλη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε αυτές τις μεθόδους διδασκαλίας, μέσα από σύγχρονα και καινοτόμα διδακτικά προγράμματα ή σεμινάρια
- Τροποποίηση του ήδη υπάρχοντος εκπαιδευτικού προγράμματος στα Πανεπιστήμια, με στόχο οι μελλοντικοί δάσκαλοι και εκπαιδευτικοί να είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι για όλες τις περιπτώσεις μαθητικής ανομοιογένειας

- Τόσο η διαπολιτισμική, όσο και η συμπεριληπτική εκπαίδευση, αποτελούν δύο σύγχρονες εκπαιδευτικές προτάσεις διαχείρισης της μαθητικής ανομοιογένειας, είτε αυτή βασίζεται σε κοινωνικά, πολιτικά, πολιτισμικά, ιστορικά, γλωσσικά, θρησκευτικά και οικονομικά δεδομένα, είτε σε νοητικά και, εν γένει, παθολογικά.
- Ο εκάστοτε εκπαιδευτικός οφείλει να αποσκοπεί στην καλλιέργεια του συνόλου των μαθητών, προωθώντας τον αλληλοσεβασμό και την αποδοχή όλων στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.
- Για την επίτευξη της ομαλής και αναπόσπαστης εφαρμογής των συγχρόνων αυτών προτάσεων, κρίνεται αναγκαία η κατάλληλη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα αντίστοιχα θέματα, καθώς και η γενικότερη θεσμική υιοθέτηση των πρακτικών αυτών από την κοινωνία.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ,
ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΕ.Κ.Ε.Σ. ΗΠΕΙΡΟΥ

ΤΗΛΕΔΙΗΜΕΡΙΔΑ

«ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ:
Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»

Τέλος Παρουσίασης

**«Διαπολιτισμική & Συμπεριληπτική Εκπαίδευση:
Δύο Σύγχρονες Προτάσεις στην Εκπαιδευτική Πράξη»**

Χρήστος Κώτσης

ΠΕ 79.01 Μουσικής Επιστήμης,

Υποψ. ΜEd Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης